

(המשך מעמוד 17)

יין הוא עדיין אויב, ופתח גם הוא באש. הוא יצא מהמלחמה ללא שריטה, הגיע לדרגת סגן. לקראת תום שלוש שנות שירותו, הופיע בבית הוריו - ובישר להם שהחליט להתנדב לשלושה חודשי שירות נוספים.

המבריחים בחרו

שם זיכר

ה הורים התנגדו בתוקף: "שלוש השנים שאתם לא מספיקים", התחננה אמו. "מל-המת ששת הימים, זה לא מספיק". גם אביו חוללהלב הצטרף לבקשה: "אני חולה, דרווי, ביקש, אני חושב עליך 24 שעות ביממה. אם יקרה לך משהו, אינני יודע מה יקרה לי".

דרורי לא יותר. "הפגונה שלי יושבת בתעלה", הסביר להוריו, "אם אני אלה, הם יקבלו מפך חדש". אני מכיר את הקרב, את ה אנשים, אני יודע איך לשמור עליהם. אם יפול שם אפילו קורבן אחד, בגלל שאני לא הייתי במקום, לא אוכל לסלוח לעצמי לעולם".

כך יצא לדרך האחרונה. "אני זוכר איך נתנו לו את שמו כשנולד", סיפר אביו. היה זה לאחר שהאב והבן חזרו ממביצע הברחת-הבנון. חברות המבריחים העיפה התיישבה מסביב למיטת הילודת. החלה המייצעות איוה שם ינתן לך הילוד. פה אחד הוחלט על השם בן-דרור (שהוחלף אחר כך לדרורי): "כדי שיזכה לגדול כאדם חופשי במדינת-ישראל החדשה".

ספק אם שיערו אז ההורים לעצמם, שלא יוכו להיות חופשיים, 14 שנה מאוחר יור, תר, להביא את בנם לקבורה.

להחם בשבת - כן!

אוכל הם - לא!

ל מחרת השערוריה בהלוויתו של סגן דרורי גלבוץ, הביעו מזכירות ה קיבוץ-הארצי והוריו את הודעותם מ התנהגותו של הרב-צבאי, במכתבים ש שלחו לראש-הממשלה ולשר-הבטחון. הכנסת דב זכין אף הגיש שאילתה לשר- הבטחון משה דיין, בה הוא מבקש לדעת אם אכן פקודות מסכיל מנעו מהרב להי ענות לבקשת ההורים השכולים, ואם אם גם בסמכותו של הרב היה לאסור על מסך דו של דרורי להספידו ליד קברו.

תהיה אשר תהיה תשובתו של שר-הבטחון, התנהגותו של הרב הצבאי בהלווית דרורי גלבוץ אינה תופעה חריגה ויוצאת-דופן. היא חלק מהאחירה של הכפיה הדתית ש השליטו הדתים באמצעות הרבנות הצבאית על חיילי צה"ל.

הרב הראשי לצה"ל, האלוף שלמה גורן, ידוע אמנם בדיעותיו הליברליות בענייני דת, אולם הוא אחראי לאותם חוקים בענייני נ"י דת המהמים חלק מסקודות המסכיל. לפי חוקים אלה אין חיילי צה"ל יכולים גם כיום, בתקופת חירום של מלחמה מתמשכת, ליהנות מאוכל טרי וחם בשבי. תותר להם להלחם ולמות בשבתות, אבל אסור להם להדליק את הבולרים במטבח ולהכין לעצמם ארוחה חמה.

לכל אורחי ישראל הרוצים בכך, מותר כיום לחזות בטלוויזיה בלילות שבת - רק לא לחיילי צה"ל. בפקודת הרבנות הצבאית נאסר להפעיל את מכשירי הטל-זווייה במועדוני היחידות בלילות שבת.

בערבי שבתות מקבלים אמנם חיילי צה"ל חלות ויין, אבל אסור להם ליהנות מבר דור. אם הם רוצים לערוך מסיבה, אסור שתנגן בה תזמורת, אם אמנים מתנדבים להופיע בפניהם, הם יכולים לעשות זאת בכל יום, מלבד בערבי שבתות.

הפרשה המוזעזעת של התנהגות הרב ה צבאי בהלווייתו של דרורי גלבוץ מהווה הר כזה חותכת לכך, שיש להעריך מחדש את החוקים הדתיים הכלולים בפקודות המסכיל ולברוק מחדש את סמכויותיהם של הרבנים הצבאיים. המדינה מנתקת מעלה בהדרגה את כב-לי הכפיה הדתית - הגיע הזמן שחיילי צה"ל לא יהיו שונים בתחום זה משאר האזרחים.

השתחרר מעבודתו בלילות, החליט לנצל את הזמן ללימודים נוספים, החל עושה סטאז במחלקת הבידור הקל של הטלוויזיה. כע בור זמן קצר התקבל כעוזר במאי, ושמי התחיל להוסיף בקביעות על המסך. הוא עבד ולמד. למד בבתי-ספר, אך בעיקר בעבודה לציור של גדולי הבמאים. עד שרודי קארל, אחד הכוכבים והבו-סים הגדולים של הטלוויזיה ההולנדית, גילה אותו - וחסף אותו אליו: "זאת היתה תקופת דה-גול, והם עסקו בדיק או ב-ריאורגניזציה של הטלוויזיה ההולנדית, גילה להם קשיי-תקציב, והם התחילו להשליך החוצה קומוניסטים ורדים. קומוניסט לא הייתי אבל זר כן. ההצעה מהולנד באה ברגע הנכון" מספר ראלף.

הוא הפיק וביים עבור ההולנדים תוכ-נית פופ שכללה אופנה, חידושים, מוסיקה, סרטים - הכל. הוא השתכר סכום השווה ל-3,500 ל"י לחודש, נסע תדירות לרגל עבודתו על פני כל אירופה.

עד שיום אחד נתבקשה הכוכבת סונייה ברנד להשתתף בתוכניתו של הבמאי הכוכב מישראל. היא הסכימה, והם נפגשו. "התחלתי לעבוד ביחד, וכמו בכל עבר-דה, ביחד רגישה כזה, היו בינינו חילוקי-דיעות. רבנו בלי סוף. אולם המריבות היו בשעות העבודה. בערבים התחלנו לצאת ביחד. רבנו או כליכך הרבה, שהוצאנו הכל החוצה כבר אז. בגלל זה עכשיו אנח-נו כבר לא רבים", היא מתחייכת.

מה אתם החתן והכלה?

ה יתה זו מלחמת ששת-הימים שהזכירה ראלף שמקומו בישראל. הוא הגיע ארצה - לאמצע המלחמה. אחרי המלחמה הוא ביקש מסוניה לבוא להתרשם מהארץ. היא באה, הם בילו כאן חופשה קצרה, וחזרו יחד להולנד. לבני עצמו לא היו לו היסוסים. הוא ידע ששום קריירה והצלחה לא יחזיקו אותו יותר ב-חול. הוא חזר לארץ, קיבל על עצמו את ביום אולפן ענול בטלוויזיה - עד שהעניין התפוצץ. הוא התפטר וחזר להולנד. הבעיה, עתה, היתה סונייה. הוא היה חייב להחליט אם לקחת על אחריותו את חיסול הקריירה המזהירה שלה, ועקירתה לארץ חדשה.

הוא המשיך בעבודתו בהולנד, עד ש-התחלטה הסופית התגבשה בליבו. שלושה ימים לאחר ההחלטה, עמדו השניים בפני פקד רישום-הנישואין.

רצינו לעשות את זה בשקט", הוא מספר. "הלכנו לעיריית אמסטרדם. הזמנו רק את ההורים והקרובים. סונייה לבשה מגפיים גבוהים ופרחת מיני שחורה. אני לבשתי חליפה חומה רגילה, והפקיד לא כל-כך האמין לנו שאנחנו באמת החתן והכלה. אבל למרות כל הצינעה, מה אני רואה למחרת בבוקר, דבר ראשון כשאני פותח את העיתון? התמונה שלנו בעמוד ראשון של העיתון הכי גדול בהולנד. צלם חבר שהיה בחתונה הלך ומכר את התמונה לעיתון".

בינתיים, מאז ימי אולפן ענול, חלו שינויים בטלוויזיה. היא עברה ממשדר ראשי-הממשלה לדי רשות-השידור, ושלטון הפקידים הוחלף בשלטונם של בעלי מקצוע. "אני אוהב את ישראל", אומר ראלף, "אבל אני גם מכיר את הישראלים. לא עזבתי את עבודתי בהולנד עד שלא קיבלתי את כל ההבטחות שחור על גבי לבן. בחווה שלי עם הטלוויזיה הישראלית השכר שלי הוא אמנם חצי מזה שבהולנד, אבל אפשר לחיות".

ברגע שנחתם החוזה, קם הווג הצעיר שנישא זה עתה, נטלו עימם את הריהוט, שתי מכוניות הפיאט - ובאו לאסיה.

סונייה מלאת-התפעלות מכל הסובב אותה. במיוחד נראה לה מעורר התפעלות כושרן של הישראליות הסתדר עם הכנסות כה נמוכות ומחירים כה גבוהים: "ראלף מרוויח מצויין, לפי קנה-מידה ישראלי", היא אור-מרת. "אבל זה לא מספיק. "אלא מה? אני אתרגל. כבר היה לי פחת מזה בחיי".

תיקון טעות בשל תקלה טכנית שאירעה התחלפה בחלק מהגליונות הת-מונה המופיעה בעמוד 19, מעל הכותרת "עם העופרים", ובמ-קום התמונה המקורית מופיעה תמונה אחרת. עם הקוראים הס-ליחה.

מוני במשרד פירסום עוד אספיק המיד. קודם אני רוצה לנסות משהו אחר". החודשים הראשונים בפאריס היו אימים. "חשתי שגמרתי את בצלאל אני אמן גדול, ובפאריס רק מחכים לי. עשיתי תיק מכל הציורים והרישומים שלי והלכתי עם המזודה והציורים ממשדר למשרד. ב-כל מקום היתה התגובה אחידה: עברו ב-ריפרוף על הציורים, ואמרו לי: אל תת-קשר, אנחנו נתקשר איתך".

"זאת היתה האכזבה הראשונה. תוך זמן קצר נשארתי חסר פרוטה. התגוררתי ב-למרה, הרובע העני של היורדים בפאריס. לאכול הלכתי למטרו. היו שם מכוונת אוטומטיות שתמורת סכום השווה לאגורה ישראלית שילשלו חפסית שוקולד קסנטונת. אצתי שוקולדות כאלה בתוספת כוס קפה, במשך חודשים".

מצב עיניים כזה עלול לשבור כל אחד. ראלף החזיק מעמד וקיווה במשך חודשים ארוכים. אולם לכל כוח סבל יש גבול. הוא החליט כבר לחזור ארצה, מיואש ו-מאוכזב, כאשר נצוצה קרן תקווה. "כבר ישבתי על המזודות", הוא ממשיך, "כש-

סונייה ענבר מריבות ביום - רומן בערב

תי את אוליבי דורר, מפיק התסכיתים וזירים. לבדתי משמונה בבוקר עד 12 בלילה. היתה עבודה של מתלמד. כסף לא היה. 12 בלילה ועד שעות בוקר ה-ת עבדתי בציור עטיפות לספרים, ו-התפרנסתי".

לימודים, עבודה, לימודים, עבודה

ך חייו בתקופתו הראשונה בפא-יס מוכיחה, לדעתו של ראלף, את העבודה בטלוויזיה: "לדעתי רק אדם משוגע למקצוע, מוכן לרעוב ולע-פלו בלי כסף במשך תקופה ארוכה, אדם חיובי למיקצוע". לזכר ראלף, מאוד הגורמים מסוג זה בטלוויזיה לית, וזהו אחד המחללים שלה. בלבד עם עבודתו בטלוויזיה ובציור ל-ל לספרים, החליט ראלף שעליו ל-תר יידע תיאורטי. הוא נרשם לבית-לאמנות הקולנוע אידן בפאריס. זה לא עוד שנה שלמה של מאמצים, גם השתלמו: כעבור שנה, זכה ב-עם הטלוויזיה הצרפתית, להופיע על המסך ולצייר את התוכניות לאותו ערב. הפעם - בשכר מלא. לא האיש את הקצב: עתה, גש-

(המשך מעמוד 16) כימים שכפרם ינוהל כמו שנוהלו כפרים בימי התורכים. ואיש אינו מסמל את ימי התורכים יפה יותר מקופטאן אל-חלבי, ראש-המועצה ש-אמנם אינו יודע לקרוא ולכתוב - אבל לעומת זאת ידע כיצד לזכות בראשות ה-מועצה, בעזרת המנדט הבודד שלו, וניצח את יריבו בעל שלושת המנדטים.

דיעות

נגד שיתוק

נהוג היה, בחוגי העתונאים, לחשוב את שבתי (סבי) סבת לזן, אך ידיו והזר-רו, בחודשים האחרונים, שהוא מתהלך עם רעיונות מפתיצים. השבוע נתן בסיו ל-רעיונותיו, מעל דפי הארץ.

במאמר תחת הכותרת לא ממשלה מקיר אל קיר, יצא נגד שאיפתה של גולדה מאיר להקים ממשלת ליכוד, כי "חסרונה הרב, והמכריע, שהיא מלווה סכנה של שי-תוק... כמעט קרוב לוודאי שממשלת לי-כוד לאומי תהיה ממשלה שרגל שמאל שלה אסורה בסד של גח"ל ורגל ימין בסד של מ"פ"ם. ואם דרושה לנו היום ממשלה, הרי זו דווקא ממשלה גמישה, המסוגלת לגלות דמיון ומחשבה מדיניים בהתאם ל-נסיבות וגם להכריע כדרוש. לא ממשלה משותקת".

ההפתעה לא היתה סמונה בהרכב הממ-שלה שהוא מעדיף, אלא במדיניות שלדע-תו חייבת הממשלה לנקוט.

מדיניותה של ממשלת ישראל, אחרי מלחמת ששת-הימים, היתה מעין מלכות מדינית שהמוצא היחיד ממנה הוא מלח-מה חושה, בלא שתקדם לה מחשבה או תכנית להסדר-שלום בעקבותיה... נסיגה תמורת שלום היתה נוסחה יפה לשבועות, ואולי לחודשים הראשונים שלאחר המל-

עיתונאי טבת נגד ממשלה משותקת

חמה... מאז נוצרה הנוסחה, סופחה מ-רחיירושלים לישראל והוכרז שישראל לא תיסוג מרמת-הגולן וממקומות נוספים. רוב ליינום, לאן חיבת, לדעת טבת, לחתור ממשלת ישראל החדשה? לפני ש-ישוב על כך, הזכיר את הפלירט הקצר שניהלו לוי אשכול ומשה דיין עם רעיון היישות הפלסטינאית. אבל "גברת מאיר טוענת שאין היא מכירה בזכות קיומו, או בעצם הימצאותו, של עם פלשתיני... עם הורדתה מן-הפרק של התכנית לכונן בשטחים המוחזקים מינה פלשתינית, לכונן חם הגולל על כל דמיון מדיני של ה-ממשלה".

דעתו על ראש-הממשלה אינה מחמיאה במיוחד: "אין לבוא בטענות אל הגברת מאיר בגלל תכונות שבהיולדה לא נחונה בהן, כמו ראייה מדינית רחוקת-טווח כשל דוד בן-גוריון. היא אינה בן-גוריון, וזו ודאי לא אשמחה. באותה מידה גם אין לתבוע ממנה את הסגולה לנטילת אחריות מירבית והכרעה גורלית - כהכרעת בך (המשך בעמוד 25)